

RTU studiju kurss "Sociālā filozofija"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0573
Nosaukums	Sociālā filozofija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Vladislavs Malahovskis - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa apguves gaitā studējošie paplašina priekšstatu par sabiedrības skaidrojuma pamatkategorijām, terminoloģiju, par indivīda un sabiedrības mijiedarbības modeļiem, to ietekmi uz cilvēka būtības skaidrojuma pieejām, plašāk iepazīst vēsturisko procesu interpretācijas saistību ar kultūras un reliģijas vērtību definēšanu, to atspoguļojumu sociālās attīstības perspektīvo modeļu veidošanā, kas ļauj studentiem veidot holistisku sabiedrības pastāvēšanas ainu tās dinamikā, tādejādi pilnveidojot arī profesionālo kompetenci. Sociālā filozofija ir nozīmīgs metodoloģiskais pamats mūsdienu sociālās realitātes dažādu aspektu zinātniskā izpētē.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis: padziļināt studējošo priekšstatu par sociālās dzīves iezīmēm un attīstības tendencēm, tādejādi veidojot izpratni par daudzveidīgu sociālo procesu būtību, to nozīmi un lomu sabiedrības dzīvē, profesionālajā darbībā, kā arī par sociālo procesu zinātniskās izpētes principiem. Kursa uzdevumi: 1.Veidot izpratni par sabiedrības uzbūvi un notiekošajiem procesiem vēsturiskā un holistiskā skatījumā. 2.Veidot izpratni par indivīda un sabiedrības mijiedarbības jautājumiem, kultūras un reliģijas vērtību ietekmi. 3.Attīstīt studējošo analītiskās prasmes, diskutējot par sociālo procesu problēmjautājumiem.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1.Avotu un literatūras studijas seminārnodarbībām un diskusijām. 2.Tabulas ar jēdzienu skaidrojumiem sagatavošana. 3.Argumentētas esejas sagatavošana.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Dillon M. Introduction to sociological theory: theorists, concepts, and their applicability to the twenty-first century. 3rd ed. Chichester, West Sussex: Wiley Blackwell, 2020. 530 p. 2. Volkovs, V. (2018) Latvijas etnisko minoritāšu identitātes vērtības: starp normatīvismu un pluralismu. – Rīga: LU FSI, 2018 3. Bakari M. The Dilemma of Sustainability in the Age of Globalization: A Quest for a Paradigm of Development. Lanham: Lexington Books, 2017. 223 p. 4. Kūlis M.Finis veritatis? Par patiesību un meliem. – Rīga: LU FSI, 2021. 5. Kūle M. Jābūtības vārdi: etīdes par zināšanām un vērtībām mūsdienu Latvijā. Rīga: Zinātne, 2016. 6. Jones P.Introducing Social Theory. – Cambridge, PolityPress, 2011. 7. Social Philosophy (Electronicbook)/ http://www.mu.ac.in/myweb_test/SYBA%20Study%20Material/soc_philo-II.pdf Papildu/Additional: 1.Malahovskis V. Mēs un viņi: latgalieši, baltieši un cittautieši starpkaru Latvijā. Latgaliešu lietas. Rēzeknes tehnoloģiju akadēmija, 2024, 160 lpp. 2.Kļaviņš K. Savienotie trauki. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2018. 3.Kūle M. Eirodzīve. Rīga: LU, 2006. 4.Mūsdienu politiskā filozofija: hrestomātija. Sast. J.Kiss. (Tulk.no angļu val.(. Rīga: Zvaigzne ABC, 1998. 5.Satori (Literatūras un filozofijas žurnāls)/ http://www.satori.lv 6.Philosophy of Social Sciences. London: SagePeriodicalsPress http://journals.sagepub.com/action/showPublications?category=10.1177/social-sciences-and-humanities-philosophy 7.Journal of Social Philosophy / http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/%28ISSN%291467-9833
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav nepieciešamas.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1.Sociālā filozofija, tās ģenēze, funkcijas. Sociālās filozofijas saikne ar citām zinātņu jomām. Sabiedrības attīstības izpratnes filozofiskie koncepti dažādos laikmetos (antīkais laikmets, viduslaiki, renesanse, apgaismība, 19. un 20.gs. raksturīgākās pieejas).	6	10	4	12
2.Cilvēces attīstība, vēstures procesi, to periodizācijas problēma, pagātnes-tagadnes-nākotnes sistēmas saistība ar sabiedrības attīstības izpratnes dažādiem modeļiem. Sociālais laiks, sociālā telpa.	4	10	2	12

3. Cilvēka bioloģiskā un sociālā izpratne. Cilvēka sociālās darbības specifika, skaidrojuma modeļi. Indivīda brīvības problēma sociumā. Patiesība – brīvība – taisnīgums. Cilvēks un sabiedrība. Sabiedrības izpratnes pamatkategorijas.	6	6	2	12
4. Sabiedrība kā indivīdu mijiedarbības sistēma. Morāle, tiesības. Sociālās sistēmas, to daudzveidība. Sociālās kopības un sociālie institūti, to sociālfilozofiskā izpratne.	8	10	4	14
5. Vērtības, kultūra un sabiedrība. Sociālā progresa izpratne, sabiedrības attīstības veidi (evolūcija, revolūcija, reformu loma).	4	8	2	10
6. Mūsdienu sabiedrības attīstības perspektīvas, problēmas, to risinājuma modeļi globalizācijas kontekstā. Cilvēks mūsdienu sabiedrībā. Sabiedrības un cilvēka attiecību perspektīvas XXI gadsimtā.	4	8	2	10
Kopā:	32	52	16	70

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Zina sociālo procesu izpratnes filozofiski vēsturisko traktējumu, kā arī izprot būtiskos faktorus, kas nosaka sociālās dzīves raksturu, dinamiku un specifiku.	Atbildes un dalība diskusijās, semināros.
Prasmes: 2. Spēj kritiski izvērtēt sabiedrības būtības skaidrojuma dažādo teoriju ietekmi uz kultūras, t.sk. indivīda un sabiedrības grupu vērtību sistēmu veidošanās procesiem, brīvi operējot ar nozarē balstīto terminoloģiju.	Jēdzienu tabulas izstrāde Atbildes un dalība diskusijās un semināros, argumentētas esejas sagatavošana un prezentācija.
Kompetences: 3. Spēj patstāvīgi raksturot cilvēka izpratnes un sociālās darbības modeļus sociālā laika un sociālās telpas kontekstā, projicējot to uz savu profesionālo darbību. 4. Spēj raksturot un kritiski izvērtēt mūsdienu sabiedrības attīstības tendences sava sociālā pētījuma kontekstā.	Jēdzienu tabulas izstrāde, argumentētas esejas sagatavošana un prezentācija. Atbildes un dalība semināros, diskusijās.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. Aktīva līdzdalība semināros un diskusijās.	20
2. Iesniegtā tabula ar jēdzienu skaidrojumiem.	30
3. Argumentētas esejas sagatavošana un prezentācija.	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	